

A 2000-ES ÉV (XXXIII. ÉVFOLYAM)

TARTALOMJEGYZÉKE

A Színkritikusok Díja 1999/2000	10/2	P. MÜLLER PÉTER Fotóművészet és színház (Egy kiállítás elé)	3/34	HALÁSZ TAMÁS Korunk hőse: Carmen? (A bosszú, Magyar Fesztivál Balett)	6/39
Cikk, tanulmány, esszé		RADICS VIKTÓRIA Összeáll-e?	1/8	Szakreál (Homo non est, KOMPMÁNIA)	7/39
Akasztják a hóhért (Beszélgetés Hamvai Kornél színművéről) BÁN ZOLTÁN ANDRÁS	7/12	RADNÓTI SÁNDOR Szerény haza (Pina Bausch együttesének vendégjátéka)	8/2	Mintha tempóváltás (Manen-koreográfia)	8/31
Három nővér - négy testvér (Eötvös Péter operája Budapesten) BÉRCZES LÁSZLÓ	6/2	STUBER ANDREA Mihez képest? (Beszámoló a miskolci fesztiválról)	9/2	Magyar Állami Operaház)	12/37
Talált ember (Kovács Lajosról. Részlet egy készülő könyvből)	2/37	SZABÓ ISTVÁN Az igazgatóváltástól a struktúraváltásig	6/45	Okos dafke (Postscriptum, Szegedi Kortárs Balett)	12/37
BODOLAY GÉZA Giling-galang, szől a harang (A kecskeméti színházról)	11/32	SZÁNTÓ JUDIT Színházváros Barcelonában	8/8	JÁKFAI MAGDOLNA Artaud megérkezik (Genet: Para[vánok], Főiskola)	5/20
BÓKA B. LÁSZLÓ Kísérlet a struktúra leírására (Válasz Szabó Istvánnak)	7/47	SZEGŐ GYÖRGY Új Nemzeti Színház (Építések nyilatkoznak)	4/2	Az idegen szép (Caryl Churchill: Az Iglie, Vígszínház) KAPOSZI VIKTÓRIA	6/30
BÓTA GÁBOR Új Nemzeti Színház (Beszélgetés a Színházi Társaság vezetőivel)	3/2	A Teatro Garibaldi rekonstrukciója	6/47	In memoriam Dienes Valéria	5/41
CSÁKI JUDIT Cirill betűs ciklus (Beszélgetés a Radnóti Színház Sirályáról)	5/24	TOMPA ANDREA A hallott szöveg öröme (Morcsányi Géza fordításairól)	8/37	(A Még 1 Mozdulatszínház előadása) KARSAI GYÖRGY	5/41
Ház - ház (Új Nemzeti, új pályázat)	7/2	UPOR LÁSZLÓ Titkos találkozó (Az Országos Színházi Találkozó) VARGHA MIHALY	8/11	Fiúk ébredése (Frank Wedekind: A tavasz ébredése, Pesti Színház)	2/14
Hatékony bábszínház (Igazgatóválasztás Veszprémben)	12/2	WILHEIM ANDRÁS A boldog sziget (A Stúdió K. előadásairól)	4/6	A száuna hőse (Molière: Tartuffe, Nyíregyháza)	3/19
Fesztiválegelőzetes (Találkozó Kisvárdán, Budapesten és Miskolcon)	6/13	Kritika		Kevés az ötlet (Alan Ayckbourn: Időzavar, Budapesti Kamaraszínház)	12/27
FORGÁCH ANDRÁS Vihariel (Tandori és Shakespeare)	9/24	BÁN ZOLTÁN ANDRÁS Ember a vetőhálóban (Benjamin Britten: Peter Grimes, Magyar Állami Operaház)	1/14	KISS GABRIELLA Hatás...tanítás...hatás (Brecht: Kurázi mama és gyermekei, Vígszínház)	4/21
GEROLD LÁSZLÓ Újvidék és Szabadka (Egy évtized a vajdasági színházakban)	1/29	CSÁKI JUDIT Fekete-fehérben (Schiller: Ármány és szerelem, Nemzeti Színház)	2/23	KOLTAI TAMÁS A vágy édes madara (Tennessee Williams: A vágy villamosa, Tivoli Színház;	2/16
HALÁSZ PETER Jegyzetek Az aknaszedőhöz („Egy örült naplója”, avagy Az aknaszedő feljegyzései)	2/33	Klippszínház (Brontë-Schwajda: Üvöltő szelek, Szolnok)	5/14	Az ifjúság édes madara, Várszínház)	2/16
Grotowski csuhájából léptünk elő Útszéli jegyzetek	K/41 11/35	Ripafirta gépel (Goldoni: Mirandolina, Győr)	12/15	Történelmi lecke fiúknak (Madách Imre: Az ember tragédiája, Kecskemét)	3/10
JÁKFAI MAGDOLNA Nincsen neve (A Wuppertali Táncszínház vendégjátéka)	8/3	DOROGI KATALIN Borsószik a hát (Fiatal koreográfusok estje)	9/46	Ami történt (Szomorú Dezső: Hagyd a nagypapát!, Madách Színház)	4/27
KÁLLAY GÉZA „Szelídebbnek szeretnél?” (Eörsi István Shakespeare-fordításai)	9/11	FARKAS BOGLÁRKA Eltáncolt szeretet (Zorba, Erkel Színház és Pécs)	3/45	A hagyomány és a lényeg (Shakespeare: Szeget szeggel;	5/22
KIRÁLY NINA Tanítványból mester (Grotowski és Barba)	K/33	FORGÁCH ANDRÁS Tamás és Sándor, Marius és Franz (Marius von Mayenburg: Lángarc, Radnóti Színház; Franz Xaver Kroetz: A vágy, Thália Színház)	1/3	Ibsen: Peer Gynt, Sepsiszentgyörgy)	4/27
KISÉRY ANDRÁS Között (Nádasdy Ádám Hamlet-fordításáról) KOLTAI TAMÁS	9/20	FUCHS LÍVIA Kortársunk, Sztravinszkij (Tavasziünnepek)	1/34	Az emberi kedély méhe (Kleist: Heilbronn Katica, Kaposvár és Düsseldorf)	6/25
Új év, második évtized A Grotowski-különszám elé Kitekintés Európára (Az Uniófesztivál elé)	1/2 K/1 11/2	GEROLD LÁSZLÓ Mint a valóság (Pirandello: Hat szerep szerzőt keres, Újvidék)	2/28	Don José (Bizet: Carmen, Magyar Állami Operaház)	7/22
LŐRINC KATALIN Irány a jelen (Frenák Pálról és munkáiról)	4/38	Isten lába és özv. Varsányiné (Örkény István: Pisti a vérzivatarban, Újvidék)	8/23	Kizökkent az idő (Fejes Endre: Vonó Ignác, József Attila Színház)	12/20
Négy téma táncre (Győri vitafórum)	9/5			KOVÁCS DEZSŐ Mi van a fejben? (David Harrower: Kés a tyúkban, Kamra)	3/13
NÁNAY ISTVÁN Fiatalok (A kisvárdai fesztiválról)	8/13			Panasznap (Viktor Szlavkin: Karikajáték, Kamra)	4/30
PÁLYI ANDRÁS A nagy mágus	K/1			Dracula könnyei (Müller Péter: Lugosi, Madách Színház)	5/8
				Galopp britt mezőn (Galopp galopp, Pesti Színház)	6/32
				„Bocs, bocs, a szerelem ilyen” (Beaumarchais: Figaro házassága, Budapesti Kamaraszínház)	7/26
				Posztmodern hálósipka (Molière: Képzelt beteg, Pesti Színház) LŐRINC KATALIN	12/16
				A szenvedély vége (Anna Karenina pályaudvar, Közép-Európa Táncszínház)	1/37
				Vége az ébredésnek	7/41

(Táguló pupillák, Andaxínház)		(Goldoni: Mirandolina, Radnóti Színház)		Interjú	
MARGITHÁZI BEJA		Kenőcsszag	8/17	BÉRCZES LÁSZLÓ	
Egyszerű a világ	8/18	(Egressy Zoltán: Sóska, sültkrumpli, Budapesti Kamaraszínház)		Fütyyszó a szőlőben	1/25
(Egressy Zoltán: Sóska, sültkrumpli, Szatmárnémeti)		Milflör	12/28	(Beszélgetés Szirtes Ágival)	
NAGY ANDRÁS		(Nestroy: A talizmán, Katona József Színház)		BÓTA GÁBOR	
Klinikai esték	2/7	TOMPA ANDREA		Lesz MU? Nem lesz MU?	4/36
(Az aknaszedő, Új Színház; Maszkok, R. S. 9.)		Gyerek a színházban	2/11	(Beszélgetés Kovács Gerzson Péterrel)	
NÁNAY ISTVÁN		(Diótörök)		Sokarcú Trafó	6/42
Fontolva haladón	5/43	Száz éve és ma	3/22	(Beszélgetés Szabó Györggyel)	
(2000 mozdulat, Magyar Állami Operaház)		(Csehov: Sirály, Radnóti Színház)		CSÁKI JUDIT	
Zuhog a víz	7/36	Médialovagok	4/24	„Az elmúlt tíz évet	
(Horváth Csaba és Ladányi Andrea koreográfiai)		(Tasnádi István: Világjobbítók, Kaposvár)		nem lehet letagadni"	1/41
Reb Kulka	8/28	A történet visszaperlése	5/4	(Beszélgetés Szűcs Miklóssal)	
(Hegedűs a háztetőn, Zalaegerszeg)		(Forgách András: A Szűz, a Hullá, a Püspök és a Kések, Stúdió K.)		„Kezd összeállni a csapat"	3/26
PÁLYI ANDRÁS		(Nem csak szó	6/36	(Beszélgetés Márta Istvánnal és Kiss Csabával)	
Az értelem diadala?	7/18	(Sztravinszkij--Ramuz: A katona története, Merlin Színház)	7/30	Színházak komputeren	4/34
(Márai Sándor: A kassai polgárok, Thália Színház)		Színes, színtelen		(Beszélgetés Pécsi Júliával)	
SÁNDOR L. ISTVÁN		(Barta Lajos: Szerelem, Szolnok)	9/44	GERVAI ANDRÁS	
Hajháló grízgaluskával	1/21	Együtt, egymás ellen		A színház az életformám	7/31
(Örkény István: Macskajáték, Győr)		(Vérnász, Sepsiszentgyörgy)	12/21	(Beszélgetés Máthé Erzsivel)	
Ellenmoralitás	2/25	A doboz és környéke		A nadrágtól a szoknyáig	8/33
(Darvasi László: Argentína, Debrecen)		(Halász Péter: Gyerekünk, Új Színház)	12/32	(Beszélgetés Dunai Ferencsel)	
A túlélés esélyei	3/20	Emberek és emberkék, állatok és állatkák		JUHÁSZ MELINDA	
(Bulgakov: Moliére, Debrecen)		(Raymond Cousse monodrámái, Temesvár)	3/15	„Holland opera"	6/11
Színházi provokációk?	5/16	TÖRÖK TAMARA		(Beszélgetés Eötvös Péterrel)	
(Genet: A Balkon, Kaposvár; Cselédek, Nyíregyháza; Para[vánok], Főiskola)		(Á)arcok, testvércok	8/19	KAPOSI VIKTÓRIA	
Es a csoda megtörténik	6/18	(Shakespeare: York napsütése, Pécs; III. Richárd, Miskolc)		Cie? In?	4/41
(Kárpáti Péter: Világvevő, Bárka Színház; Tótféri, Bárka Színház és Debrecen)		Víziók a valóságról	12/13	(Beszélgetések egy workshop után)	
Boldog boldogtalanok	9/39	(Thuróczy Katalin: Cselédklozet; Alumínofesztivon, Merlin Színház)		LŐRINC KATALIN	
(Gogol: Háztűznéző, Kaposvár)		Rémdráma zongoramuzsikával	12/13	A Tata	2/30
Csak a show	12/23	(Shakespeare: Cymbeline, Budapesti Kamaraszínház)		(Beszélgetés Novák Ferencsel)	
(Tasnádi István: Nexxt, Krétakör Színház)		URBÁN BALÁZS		NÁNAY ISTVÁN	
STUBER ANDREA		Elhagyatva	1/17	Harminc alternatív év	1/45
Malachit	1/19	(Bertolt Brecht: Egy nagyváros dzsungelében.. Új Színház)		(Beszélgetés Bucz Hunorral)	
(Enda Walsh: Diszkódizsnók, Vígszínház)		Képtelenség	1/23	Fazekaskorong és Raffaello	K/37
Semmi sincs úgy, ahogy van	2/20	(Borbély Szilárd: [kamera.man], Debrecen)		(Beszélgetés Ruszt Józseffel)	
(Vízkereszt)		Pite, pite, húsos pite	2/5	Tanulótérp 4x6 méteren	4/9
A velencei pór	3/24	(Sondheim-Wheeler: Sweeney Tod, Kaposvár)		(Beszélgetés Fodor Tamással)	
(Goldoni: A szegyetelenek, Új Színház)		Kádár, az unalmas	4/23	Kivégzés három felvonásban	10/19
Ólomlábakon	4/25	(Komis Mihály monológjai, Új Színház)		(Beszélgetés Duró Győzővel a veszprémi igazgató[le]váltásról)	
(Molnár Ferenc: Az üveg cipő, Miskolc)		Bohócok a vérzivatarban	5/9	ORSÓS LÁSZLÓ JAKAB	
Akiért a csengő szól	5/6	(Müller Péter: Búcsúelőadás, Zalaegerszeg)	6/29	Tragédia és katasztrófa határán	8/5
(Spiró György: Szappanopera, Pécsi Harmadik Színház)		Megfáradtan		(Beszélgetés Nadas Péterrel a Zöld földről)	
Portalanítás	7/20	(Bulgakov-Nagy András: A Mester és Margarita, Győr)	8/22	RÓNA KATALIN	
(Márai Sándor: A kassai polgárok, Thália Színház)		Új nemzedék		Magyar Színházak Fesztiválja 2000	6/13
Csalárd	7/28	(Németh Ákos: Müller táncosai, Főiskola)	8/29	(Beszélgetés Hegyi Árpád Jutocsával) SÁNDOR ERZSI	
(Giorgio Pianosa: A család játéka, Várszínház)		Gyerek, kutya, musical	9/41	Ők mindenben mások	12/44
SZÁNTÓ JUDIT		(Móricz-Kocsák-Miklós: Légy jó mindhalálig, József Attila Színház)		Beszélgetés a Baltazár Színházról)	
Nyomulnak a nyakatlanok	4/28	Egymás mellett		SZÚDY ESZTER	
(Tennessee Williams: Macska a forró tetőn, Pesti Színház)		(García Lorca: Bernarda Alba háza, Katona József Színház)	12/25	Táncszínház Közép-Európában	1/39
Szépasszonyok kurizálók	5/11	De hol a szahar?		(Beszélgetés Szögi Csabával és Énekes Istvánnal)	
(Móricz Zsigmond: Rokonok, Radnóti Színház)		(Alfred Jarry: Übü király, Új Színház) ZAPPE LÁSZLÓ	2/27	Mindenkihez szólni	3/47
Turai és a hattyú	6/22	Globalizálódó Balkán		(Beszélgetés Herczog Istvánnal)	
(Molnár Ferenc: Játék a kastélyban, Kamra)		(Dürrenmatt: Az öreg hölgy látogatása, Veszprém)	4/32	TÖRÖK TAMARA	
Ó, mért oly későn...?	8/25	A krampusz diadalmaskodik		Szamárletrán a Himálájára	5/28
(Simon Gray: Butley, Pécs)		(Shakespeare: Tévedések [vígjátéka], Nyíregyháza)	5/13	(Beszélgetés Mucsi Zoltánnal)	
Zsótér Brecht-dúrban	12/11	A halott főügyész öngyilkossága	8/26	Magyar színháztörténet	
(Shakespeare: Athéni Timon, Radnóti Színház)		(Móricz Zsigmond: Rokonok, Debrecen)	12/18	BEREGI OSZKÁR	
TARJÁN TAMÁS		Iljics, a faljáró		Reinhardt	10/36
A megbocsátás undora	2/2	(Nyikolaj Erdman: A mandátum, Nyíregyháza)		BÓDIS MÁRIA	
(Shakespeare: A vihar, Katona József Színház)		Születésnap előadások	12/30	Hivatás-e a passzió?	12/42
Miért nem szólt közbe, B. B.?!	4/19	(Németh László: Széchenyi, Debrecen; Bodnárné, Szolnok)		(Színházépületek képeslapon) BOLVÁRI-TAKÁCS GÁBOR	
(Brecht: Kurázi mama és gyermekei, Vígszínház)		Küzdelem a legendával		„A Párthoz kell fordulnom igazságért"	4/45
Nyaktilójáték	5/2	(Arthur Miller: Az ügynök halála, Budapesti Kamaraszínház)		(Rózahegyi Kálmán levelei a KB-hoz, 1960)	
(Hamvai Kornél: Hóhérok hava, Katona József Színház)				DR. DIENES GEDEON	
Örökabszurd	6/34			Modern tánc - honnan?	5/39
(Bergman-játék; Büchner: Leonce és Léna, Főiskola)				(Dienes Valériáról)	
Holnap Livomo	7/24			DIENES VALÉRIA	
				Levelek Duncanról	5/38
				FELVIDÉKI JUDIT	
				Letelt az öt perc	7/43
				(Pártos Erzsé posztumusz monológja) KOLTAI TAMÁS	
				Igazgató doyen	11/31
				(Both Béla kilencvenéves)	

SUMMARY

KUTSZEGI CSABA Táncoló nő az élet	10/33	(Fesztivál Nyitrán) OSTERMEIER, THOMAS- WALTZ, SASHA	
LÉNER PÉTER Emlékképek (Kazimir Károlyról)	3/39	Kiáltvány (A berlini Schaubühne programja)	11/11
MAKK KÁROLY „Hajrá, Iván, hajrá, Darvas Iván” (Liliomfi 75 éves)	7/10	RAJK LÁSZLÓ A modem színház	7/6
MOLNÁR GÁL PETER Kállai Ferenc, a 75 éves Romeo	10/26	(Beszélgetés Dietrich Kunckellal) SCHECHNER, RICHARD Formabontó, sámán, csalo, művész, igazgató, vezér (Grotowski gyökerei)	K/13
NÁNAY ISTVÁN Csöge (Holl István 1938-2000)	9/10	SCHIPOU, MADALINA A selyem útján (Beszélgetés Cătălina Buzoianuval)	11/16
PÁRTOS ERZSI Egy „külső zaj” karrierje	7/45	SIMON BALÁZS Pusztá életosztón (Csehov: Cím nélküli darab, szentpétervári Kis Színház)	11/23
STUBER ANDREA Megőrződő pillantások (Kerekés László 1961-2000)	10/32	TOMPA ANDREA Tárgy nélkül (A varsói Teatr Studio vendégjátéka)	8/46
SZÁNTÓ JUDIT Csendben ment el (Kazimir Károly halálára)	3/36	Uniófesztivál 2000 (Shakespeare: Hamlet, vilniusi Meno Fortas; Brecht: Galilei élete, düsseldorfi Schau- spielhaus; Pasolini: Hangok, Theatergroep Hollandia; Marius von Mayenburg: Paraziták, berlini Schaubühne; Gozzi: Turandot, bucaresti Bulandra Színház; Hanoch Levin: Rekviem, tel-avivi Cameri Színház; Csehov: Cím nélküli darab, szentpétervári Kis Színház; Shakespeare: Szeget szeggel, palermói Garibaldi Színház)	11/2
A tánc szobrásza (Eck Imre 1930-1999)	3/42		
<u>Világszínház</u>			
ALMÁSI-TÓTH ANDRÁS Egy politikai fesztivál (Recklinghauseni jegyzetek)	11/45		
BARBA, EUGENIO Grotowski elveszti a türelmét	K/36		
BLAJET-WILNIEWCZYC, TERESA „A színházon át vizsgálja a világot” (Beszélgetés Kazimierz Grotowski-val)	K/27		
BRECHT, BERTOLT Giehse és Weigel Kurázsija	4/13		
CSÁKI JUDIT Szivar és katafalk (Eörsi István: His Master's Voice, Bécs)	6/24		
A klasszikus új ruhája (A Holland Fesztiválról)	11/38		
GÁSPÁR MÁTÉ Valami ázik Dániában (A vilniusi Meno Fortas Hamletje)	11/3		
GROTOWSKI, JERZY Az ünnep	K/2		
Kelet - Nyugat	K/7		
Feljegyzés barátainak	K/26		
Levelek Barbához	K/34		
Grotowski-kalendárium	K/17		
FARKAS BOGLÁRKA Végtelen történet	12/36		
(Az idő tánca, Ballet Atlantique)			
FORGÁCH ANDRÁS Bondy, Sirály, Bécs	8/43		
JUHÁSZ MELINDA Bűgőcsiga (Három nővér, Amszterdam)	6/8		
KELERA, JOZEF Néhány szó a színésről (Ryszard Cieślak)	K/30		
KOLTAI TAMÁS Taormina top (Európa-díj 2000)	8/40		
„Eskü és jog ennyi?” (A Wagner-Ring Bayreuthban)	10/28		
„Ő maga a mester!” (Brecht: Galilei élete, düsseldorfi Schauspielhaus)	11/6		
Commedia della Bulandra (Bukaresti Turandot)	11/15		
MARCSENKO, TATJANA Az ismeretlen Csehov: a színház, a víz és a dzsessz mágiája (A Cím nélküli darab a szentpétervári Kis Színházban)	11/27		
NAGEL, IVAN Klaus Michael Grüber (Beszéd a Konrad Wolf-díj átadásán)	12/8		
NÁNAY ISTVÁN Mi a (poszt)modern?	11/41		

The issue opens with the second part of Judit Csáki's report on the competition for the managerial posts of Budapest theatres. This time the municipal authorities decided on the near future of four houses: the Operetta, the Colibri, the Puppet and the Thália theatres. Three of them were adjudged to their former leaders and only the Operetta Theatre got a new managing director.

Reviews of the month are by András Csont, Judit Szántó, Balázs Urbán, István L. Sándor, Tamás Koltai, László Zappe, Andrea Tompa, Judit Csáki and Péter Lelkes, who saw for us Georg Büchner's *Leonce and Lena* (New Theatre), Eugene O'Neill's *Mourning Becomes Electra* (Tivoli), Moliere's *The Misanthrope* (the Hungarian State Theatre, Kolozsvár/Cluj at the Thália), Arthur Miller's *A View from the Bridge* (Pécs), Harold Pinter's *The Birthday Party* (Radnóti Theatre), Mihály Vörösmarty's *The Outlaws* (Space Theatre) and *Csongor and Tünde* (Hungarian Theatre, the former National), István Örkény's *The Tót Family* (Pest Theatre), Carlo Goldoni's *The Servant of Two Masters* (Szolnok) and Péter Esterházy's *Farewell Symphony* (Theatre in the Cellar, Graz, Austria). Two dance critics also contributed: Katalin Lőrinc went to Pécs to see István Herczog's ballet version of *La Dame aux camélias* with music by Rachmaninov, Skriabin and Verdi, while Tamás Halász saw at Győr Prokofiev's *Romeo and Juliet*, with a choreography by Robert North. On this occasion we also publish an inter-view by Katalin Dorogi with the American guest-choreographer Mr. North, present leader of Scotland's National Ballet.

András Sütő shares with the reader his expert's opinion on the recently rebuilt theatre of Eger.

Three obituaries follow, for a recently deceased actress and two actors. Eszter Novák evokes the personality of Annamária Prókai, István Nánay pays his tribute to Lajos Soltis and Péter Trokán says farewell to Attila Hankó.

His account is followed by an article by László Upor who comments on some of his recent experiences in London's theatres.

Finally we publish three short opinions of Rumanian playwright Andrea Valean and Yugoslavian playwrights Goran Stefanovski and Nenad Prokic (also manager of Belgrade's BITEF festival) on the mixed feelings they have after ten years of the big changes in Eastern Europe.

The issue also contains the table of contents of the previous year and publishes in its playtext supplement a new work by Péter Kárpáti: *Mr. Carter or the Final Showdown with Dr. Quartz*.

Fotógaléria:
X. *Tiblo Beu: Hotel Europa*
XI. *Goran Stefanovski ismert jugoszláv drámaíró, akinek Hotel Europa című drámáját az elmúlt évben hazájában és Bécsben, a Bécsi Ünnepi Játékok keretében mutatták be.*